

تەبائىي

د. عارف ھىتۆ

ئەف ھالەتە تووشى گەلەك زارۆكان دىيىت، نەمازە ئەو زارۆكىن د ئاقبەرا (۹) ھەيىقىي (۵) سالىي دا، بارا پتر زى تووشى وان زارۆكان دىيىت ئەويىن دژيى (۱۴-۱۸) ھەيىقىي دا. تەبائىي مەردەم پى ئەو نىنە كو ئىشا تەپى يا ل زارۆكى، ئەف ھالەتە گەلەك ب كىمى دىيىتە تەب. لى ز ئەگەرئى بلندبوونا پلەيا گەرمىيا لەشى زارۆكى، دى تووشى ھندەك نىشانىن تەبىيىت و ئەف تەبگرتنە بۆ ماوھىي چەند چركەيەكان ھەتا دەھ خولەكان قەدكىشيت و پاشى ئەو بخوھ ساخ دىيىتەقە، لى ئەگەر پتر ز دەھ خولەكان قەدكىشا، بۆ نەوونە بۆ ماوھىي پازدە خولەكان قەدكىشا، رامانا وى ئەوھ كو زارۆكى نەخوشىيەكا كولبوونى ھەيە و پىدقى ب تاقىكرنن لاپورى يە، گرنگترىن نەخوشىيا قى ھالەتى پەيدا دكەت كولبوونا پەردا مەزى يە يان زى زەھراووبونا خوينى يە.

دىيىت گەلەك كەس وەسا ھزرگەن كا بۆچى تەبائىي تووشى زارۆكان ب تەنى دىيىت و تايما مەزنان نىشانىن تەبىي لى پەيدا نابىن خۆ ئەگەر گەلەك يا بلند بىت زى. ھەر وەك مە د خەلەكا بۆرى دا گۆتى كو بنگەھى كونترولكرن و رىكخستى تايى د مەزىيى مەروقى دا ل جەم زارۆكان ب تەقافى نە يى پىگەھشتى يە و دەمى پلەيا گەرمىيا لەشى بلند دىيىت، كارى قى بنگەھى تىك دچىت و نىشانىن تەبىي پەيدا دىن. ئەگەر ئەف ھالەتە بلەز نەھىتە چارەسەر كرن دىيىت ئاكامى بكتە سەر مەزىيى زارۆكى و وەرارا وى يا سرۆشتى گىرۆ بكتە. باشتىن چارەسەريا دەسپىكى بەرى بگەھىننە نەخوشخانى چارەسەر كرن تايى يە، ھەرە دايباب بلەز ھەول بىدەن تايما زارۆكى بىننە خواری، چ ب پاتىن تەركرى بىت، يان ب دەرمانىن دژى تايى بىت، يان زى ئەگەر پىدقى بىت بلا ئىكسەر پىن وى داننە بەر ھەنەفيا ئاقى.

ھەزى گوتنى يە كو ئەف ھالەتە ل جەم ھندەك زارۆكان جارەكى ب تنى چى دىيىت و دووبارە نابىت، لى ل جەم ھندەك زارۆكان ب بەردەوامى دووبارە دىيىت، ئەقىن داويى زى ئەون يىن ئەندامەكى خىزانا وان ئىشا تەبىي لى ھەبىت، يىن بەرى زىي نەھ ھەيىقىي ئەف ھالەتە بۆ پەيدا بىت، ئەويىن يىن ئەف ھالەتە ل نك درىز دىيىت، يىن وەرارا وان گىرۆ بووى، يان ئىشەكا دەماران ل نك ھەي. ئاكام و سەرباركىن قى ھالەتى د دووبارەبوونا وى دا پتر و دژوارترن.